

Innst. S. nr. 267

(2000-2001)

Innstilling fra sosialkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene John I. Alvheim og Harald T. Nesvik om lovfesting av kommunale råd for funksjonshemmede innen utgangen av 2001

Dokument nr. 8:87 (2000-2001)

Til Stortinget

Sammendrag

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om lovfesting av kommunale råd for funksjonshemmede innen utgangen av 2001."

Innledningsvis viser forslagsstillerne at de overordnede mål i politikken for funksjonshemmede framgår av en rekke stortingsmeldinger i tillegg til Regjeringens handlingsplan for funksjonshemmede 1990-1993 som ble videreført for perioden 1994-1997.

Forslagsstillerne mener at det i drøftingen av hvordan samfunnet opplever funksjonshemmede, er viktig å understreke at for at funksjonshemmede skal oppnå full samfunnsmessig deltakelse og likestilling, er det ikke bare fysisk tilrettelegging som er avgjørende, men også hva slags holdninger funksjonshemmede blir møtt med i nærmiljøet.

Det understrekes at for at en skal lykkes med å utforme samfunnet slik at det blir tilgjengelig for funksjonshemmede, kreves det kunnskap og innsikt både hos politikere og kommunal, fylkeskommunal og statlig administrasjon. Det vises til en økende erkjennelse av viktigheten av å innhente denne typen kunnskap gjennom samarbeid med funksjonshemmedes organisasjoner, og til at brukermedvirkning har vært framholdt som et viktig satsingsområde gjennom handlingsplaner og stortingsmeldinger.

Forslagsstillerne mener det ofte kan være vanskelig for den enkelte bruker - og for funksjonshemmedes organisasjoner - å beholde oversikten over eksisterende ordninger og muligheter for hjelp og støttetiltak.

Det framholdes at de oppfordringer som har kommet fra Stortinget om å opprette kommunale råd for funksjonshemmede i alle landets kommuner, ikke er blitt fulgt opp, og at under halvparten av norske kommuner

i dag har slike råd. Forslagsstillerne mener kommunale råd for funksjonshemmede vil være en meget viktig faktor for å kunne få til en økt brukermedvirkning innenfor dette feltet, og at en lovfesting av slike råd vil kunne medvirke til å skape større likhet mellom kommunene med hensyn til brukermedvirkning.

Det påpekes at en i dag har lovfestede eldreråd i kommunene, men ikke råd for funksjonshemmede. Etter forslagsstillerne mening er det ingen prinsipielle forskjeller på funksjon/oppgaver til disse to typer råd.

Forslagsstillerne mener det er viktig at forholdene legges godt til rette for funksjonshemmede i alle kommuner slik at de kan delta i samfunnets forskjellige funksjoner sammen med funksjonsfriske, og at kommunale råd for funksjonshemmede vil være en god og nyttig bidragsyter til den offentlige planprosessen og senere gjennomføring av tiltak.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Inga Balstad, Reidun Gravdahl, Asmund Kristoffersen, Karin Lian og Einar Olav Skogholt, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Are Næss, fra Høyre, Annelise Høegh og Sonja Irene Sjøli, fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvheim og Harald T. Nesvik, fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, og fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo, viser til at full deltaking og likestilling for funksjonshemmede er en målsetting.

Komiteen ser det som viktig å etablere arenaer der representanter for funksjonshemmedes organisasjoner kan komme i dialog med lokale myndigheter om utformingen av alle områder i lokalsamfunnet.

Komiteen vil hevde at det ikke er mulig for politikere, saksbehandlere eller andre aktører å ha all nødvendig kunnskap om hvilke hindringer mennesker med funksjonshemming møter, og hvordan disse hindringene kan fjernes. Komiteen mener at for å finne gode løsninger på de problemer og hindringer som mange funksjonshemmede opplever i hverdagen, er det viktig at funksjonshemmedes erfaringer og kunnskap blir vektlagt i de kommunale utredningene og planprosesser som er grunnlaget for politiske beslutninger.

Komiteen viser til at det er opprettet kommunale råd for funksjonshemmede i om lag halvparten av norske kommuner. Komiteen vurderer det slik at der disse rådene har fungert etter intensjonene, har de vært et nyttig redskap for å få til denne dialogen og for å fremskaffe kunnskap om funksjonshemmedes levekår, hindringer og muligheter for deltaking. Komiteen mener at kommunale råd for funksjonshemmede gir mulighet til å formidle brukerkunnskap videre på en konstruktiv måte, og at dette i seg selv kan bidra til oppbygging av relevante tjenester i kommunen og kvalitetssikring av tjenester som kommunene står ansvarlig for. Komiteen mener også at dette er et viktig element i arbeidet med moderniseringen av offentlig sektor.

Komiteen viser til at Regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg (strategiutvalget for rettigheter, full deltakelse og likestilling for funksjonshemmede), som har fått i mandat bl.a. å vurdere om lovfesting av kom-

munale råd for funksjonshemmede er formålstjenlig. Dette utvalget skal legge fram sin innstilling 1. juli 2001.

Komiteen viser også til at Regjeringen har igangsatt et arbeid med å evaluere eldreråd og kommunale råd for funksjonshemmede, og at slik rapport vil foreligge i juni 2001. Komiteen har en positiv oppfatning av kommunale råd for funksjonshemmede, men vil avvente den nevnte utredning og evalueringsrapport før endelig avgjørelse om lovfesting av slike råd blir tatt.

Komiteen fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om innen utgangen av 2001 å legge fram en sak som viser om lovfesting av kommunale råd for funksjonshemmede er formålstjenlig, og eventuelt komme med forslag om slik lovfesting."

Komiteens tilråding

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen om innen utgangen av 2001 å legge fram en sak som viser om lovfesting av kommunale råd for funksjonshemmede er formålstjenlig, og eventuelt komme med forslag om slik lovfesting.

Oslo, i sosialkomiteen, den 29. mai 2001

John I. Alvheim
leder

Bendiks H. Arnesen
ordfører

Are Næss
sekretær